УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Архитектонски факултет

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата Бранислава Антонића

Одлуком Наставно-научног већа Факултета бр. 01-796/2-4.9 од 23.04.201. године, именовани су чланови Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Бранислава Антонића под насловом:

СТАНОВАЊЕ У ФУНКЦИЈИ ПОКРЕТАЊА УРБАНОГ РАЗВОЈА ДЕГРАДИРАНИХ ГРАДОВА: СЛУЧАЈ ГРАДОВА У ВОЈВОДИНИ

После прегледа достављене Дисертације и других пратећих материјала и разговора са Кандидатом, Комисија је сачинила следећи

Р Е Ф Е Р А Т

1. УВОД

1.1. Хронологија одобравања и израде дисертације

Школске 2010/2011. године кандидат је уписао докторске академске студије архитектуре научног карактера (научна област истраживања: архитектура и урбанизам, а ужа научна област истраживања: урбанизам).

На основу члана 98. Статута Архитектонског факултета у Београду („Службени билтен Факултета", бр. 89/12-пречишћен текст и 98/14), а у вези са чланом 28. и чланом 29. Правилника о докторским студијама („Службени билтен Архитектонског факултета", бр. 102/14) и Одлуком Већа докторских студија Архитектонског факултета у Београду од 08. јуна 2015. године, Наставно-научно веће Факултета је на седници одржаној дана 15. јуна 2015. године, донело одлуку број 01-815/2-7.26, којом је образована Комисија за оцену испуњености услова кандидата Бранислава Антонића, дипл. инж. арх., и теме докторске дисертације, под насловом „Становање у градовима у опадању бивших социјалистичких држава као елемент урбаног развоја: случај градова у Војводини", у саставу:

- др Александра Ђукић, ментор,
  ванредни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду,
- др Миодраг Ралевић, члан Комисије
  редовни професор у пензији Архитектонског факултета Универзитета у Београду,
- Владимир Лојаница, члан Комисије
  редовни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду

- др Мина Петровић, члан Комисије
  редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду.

На основу члана 30. Закона о високом образовању ("Сл. Гласник РС", бр 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење и 68/15), а у вези са чланом 100. Статута Архитектонског факултета у Београду ("Сл. билтен АФ", бр. 105/15 – пречишћен текст), чланом 31. Правилника о докторским студијама Архитектонског факултета у Београду ("Службени билтен АФ", бр. 102/14) и сагласности Већа научних области грађевинско-урбанистичких наука Универзитета у Београду од 29. септембра 2015. године, Наставно-научно веће Факултета је, на седници одржаној 12. октобра 2015. године, донело одлуку број 01-1792/2-5.14 да се Бранislаву Антонићу, дипл. инж. арх., одобрава рад на теми докторске дисертације, под насловом „Становање у функцији покретања урбаног развоја деградираних градова: случај градова у Војводини" и да се за ментора именује проф. др Александра Ђукић.

Одлуком бр. 01-636/2-5.31 Наставно-научног већа Архитектонског факултета од 13.06.2016. године на лични захтев Бранислава Антонића, дипл. инж. арх., одобрен је продужетак рока за завршетак студија до 30.09.2017. године. Наставно научно веће Архитектонског факултета у Београду је дана 26.06.2017. године, донело одлуку број 01-1090/2-3.16, да се кандидату Бранislаву Антонићу, дипл. инж. арх. на предлог ментора, због обимности истраживања одобри продужетак рока за израду рада на докторској дисертацији до 30.09.2018. године.

Априла 2018. године, завршену докторску дисертацију кандидат је, уз сагласност ментора, предао на Веће докторских студија. На основу члана 101. и члана 102. Статута Архитектонског факултета у Београду („Службени билтен Архитектонског факултета" бр. 116/17 – пречишћен текст), члана 37. Правилника о докторским академским студијама („Службени билтен Архитектонског факултета", бр. 102/14) и Одлуке Већа докторских студија Факултета од 16. априла 2018. године, Наставно-научно веће Факултета је на седници одржаној дана 16. маја 2016. године, донело одлуку број 01-525/2-3.6, да се образује Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Бранислава Антонића, дипл. инж. арх., под насловом „Становање у функцији покретања урбаног развоја деградираних градова: случај градова у Војводини", у саставу:

- др Александра Ђукић, ментор,
  ванредни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду,
- др Миодраг Ралевић, члан Комисије
  редовни професор у пензији Архитектонског факултета Универзитета у Београду,
- Владимир Лојаница, члан Комисије
  редовни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду
- др Мина Петровић, члан Комисије
  редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду.

1.2. Научна област дисертације

Докторска дисертација припада научној области *Архитектура и урбанизам* и ужој научној области *Урбанизам,* за које је Факултет матичан. Ментор предметне дисертације је др Александра Ђукић, ванредни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду.

Списак радова који квалификују проф. др Александру Ђукић за ментора докторске дисертације:

1. Александра Ђукић, Бранислав Антонић: „The phenomenon of shrinking illegal suburbs in Serbia: Can the concept of shrinking cities be useful for their upgrading?" у „Habitat International - Special Issue in on Institutional Innovations" (у штампи, доступно онлајн од

26. априла 2018.). DOI: 10.1016/j.habitatint.2018.03.010. (CiteScore: 2.71; Impact Factor: 2.285; 5-Year Impact Factor: 2.588) (M21a).

2. Александра Ђукић, Јелена Ђекић, Милена Вукмировић, Петар Ђекић, Милена Динић-Бранковић: „Thermal comfort of pedestrian spaces and the influence of pavement materials on warming up during summer“ у „Energy and Building“, Vol 159,1 јануар 2018., (стр. 474-485) DOI: 0.1016/j.enbuild.2017.11.004, ELSEVIER, ISSN 0378-7788 (indexed in relevant scientific database of journals: Thomson Reuters, Web of Science, Web of Knowledge, Index Copernicus, Ebsco, etc.); Impact Factor: 2.465, 5-years Impact Factor 3.076, (ISI Journal Citation Reports 2014), https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0378778817314639 (M21a).
3. Александра Ђукић, Милена Вукмировић, Срђан Станковић: „Principles of climate sensitive urban design analysis in identification of suitable urban design proposals. Case study: Central zone of Leskovac competition“ у „Energy and Building“, Vol 115,1. март 2016., (стр. 23-35) DOI: 10.1016/j.enbuild.2015.03.057, ELSEVIER, ISSN 0378-7788 (indexed in relevant scientific database of journals: Thomson Reuters, Web of Science, Web of Knowledge, Index Copernicus, Ebsco, etc.); Impact Factor: 2.465, 5-years Impact Factor 3.076, (ISI Journal Citation Reports 2014) http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0378778815002753 (M21a).
4. Тијана Вујичић, Александра Ђукић: „Methodological Framework for Shrinking Cities, Case study research: Northwest region of Bosnia and Herzegovina“ у часопису „Geodetski Vestnik“, Vol. 59, No. 3, 2015, (стр. 520-537) (indexed in relevant scientific database of journals: Thomson Reuters, SSCI Social Science Citation Index, Social Scisearch SSci and Journal Citation Reports/Social Science Edition (JCR/SSE)). ISSN 0351-0271 UDK 528=863, (M23).
5. Александра Ђукић, Милена Вукмировић: „Creative Cultural Tourism as a function of City Competetivness“, у „TTEM - Technics Technologies Education Management“, Volume 7, Number 1, 2012. стр. (404-411) ISSN 1840-1503. (indexed in relevant scientific database of journals: Thomson Reuters, Web of Science, Web of Knowledge, Index Copernicus, Ebsco, etc.); Impact Factor: 0.356 (ISI Journal Citation Reports 2011), (M23).
6. Александра Ђукић, Милена Вукмировић: „Creative Cultural Tourism as a Tool in Regional Development“, у „TTEM - Technics Technologies Education Management“, Volume 7, Number 4, 2012. (стр.1768-1779) ISSN 1840-1503. (indexed in relevant scientific database of journals: Thomson Reuters, Web of Science, Web of Knowledge, Index Copernicus, Ebsco, etc.); Impact Factor: 0.356 (ISI Journal Citation Reports 2011), (M23).
7. Александра Ђукић, Маја Илић: „Typology of Spatial Ability Tests and Its Implementation in Architectural Study Entrance Exams“ у „Facta Universitatis, Series: Architecture and Civil Engineering“, Volume 15 - Special Issue, Number 1, 2017. (стр.1-14), ISSN 0354-4605 (Print), 2406-0860 (Online). DOI: 10.2298/FUACE161113001I, UDC 72 (079.1) (M24).
8. Александра Ђукић, Милена Вукмировић: „Redesigning the Network of Pedestrian Spaces in the Function of Reduction of CO2 emission, Case study: Pancevo i Vrsac“, у „Spatium“ International Review, број 27, 2012. године, (стр. 31-39), ISSN 1450-569X, UDC 711.523 (497.113) (M24).

1.3. Биографски подаци о кандидату

Кандидат Бранислав Антонић, дипл. инж. арх., рођен је 1983. године у Сремској Митровици, Србија. Завршио је основну школу и гимназију у Сремској Митровици. Петогодишње основне студије на Архитектонском факултету Универзитета у Београду завршио је 2008. године, са просечном оценом 9,29 и са оценом 10 на дипломском раду, чији ментор је био

проф. др Миодраг Ралевић. Школске 2010/2011. године уписао је докторске академске студије научног карактера на Архитектонском факултету Универзитета у Београду (основна област истраживања: архитектура и урбанизам, а ужа научна област истраживања: урбанизам), и током наредне три школске године је положио све испите предвиђене наставним планом, са просечном оценом 9,57. Наставно-научно веће Архитектонског факултета у Београду је, на седници одржаној 10. октобра 2015. године, донело одлуку којом се одобрава рад на теми докторске дисертације под насловом „Становање у функцији покретања урбаног развоја деградираних градова: случај градова у Војводини“. За ментора је именована в.проф. др Александра Ђукић.

Рад у настави на Архитектонском факултету Универзитета у Београду кандидат је започео још у току основних студија 2008. године, када је ангажован као студент-демонстратор предмету на научној области *Урбанизам*. Након завршетка петогодишњих студија кандидат је ангажован као спољни сарадник у настави (од 2009. године). У звање истраживача-приправника изабран је од 18.10.2012. године. Одлуком бр. 01-80/2-17.2 од 25. јануара 2016. године изабран је у звање истраживача-сарадника. У звање асистента за ужу научну област *Урбанизам* на Архитектонском факултету у Београду изабран је 31.10.2017. године. У наведеним звањима кандидат је учествовао у настави на Универзитету у Београду, на Архитектонском факултету - научна област *Урбанизам*, на укупно 24 предмета Департмана за урбанизам. Његово ангажовање у настави подразумевало је индивидуалан рад са студентима, предавања у оквиру вежбања која су, између осталог, обухватала и презентацију сегмената његовог научног истраживања, као и прегледање и оцењивање графичких и семинарских студентских радова.

2. ОПИС ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. Садржај дисертације

Дисертација под насловом „Становање у функцији покретања урбаног развоја деградираних градова: случај градова у Војводини“ има укупно 396 страна. Основни текст дисертације је подељен у шест поглавља и броји 323 стране. У дисертацији је коришћено укупно 688 референци које су наведене након основног текста, од чега 15 планова (урбанистичких и просторних), 13 прописа, 10 статистичких прегледа, 1 атлас, 3 речника и појмовника и 12 веб извора, на укупно 59 страна. На крају дисертације дат је попис 169 коришћених графичких прилога и 29 табела. Испред основног текста дисертације налази се предговор, сажетак на српском и енглеском језику, изјава захвалности, детаљан садржај и попис скраћеница и ознака.

САДРЖАЈ:

ПРЕДГОВОР
Сажетак
Сажетак на енглеском / Abstract
Садржај
Скраћенице и ознаке
1. УВОД
   1.1. Предмет и проблем истраживања
   1.2. Преглед досадашњих истраживања на изабрану тему
   1.3. Циљеви истраживања
   1.4. Задаци истраживања
   1.5. Полазне хипотезе истраживања
   1.6. Научне методе истраживања

1.7. Научне технике истраживања
1.8. Објашњење структуре истраживања
1.9. Научна оправданост дисертације, очекивани исходи и практична примена резултата
2. ПОЈАМ И СУШТИНА ГРАДОВА У ОПАДАЊУ
2.1. Одређење појма и концепта градова у опадању
2.1.1. Градови у опадању – појава и историјат
2.1.2. Обухват појма града у опадању и урбаног опадања
2.1.3. Слични појмови, теорије и концепти
2.1.4. Утврђивање појма града у опадању
2.1.5. Утврђивање концепта градова у опадању
2.2. Теоријске основе концепта градова у опадању
2.2.1. Обележја градова у опадању
2.2.2. Економско сагледавање градова у опадању
2.2.3. Демографско сагледавање градова у опадању
2.2.4. Политичко сагледавање градова у опадању
2.2.5. Социолошко сагледавање градова у опадању
2.2.6. Еколошко сагледавање градова у опадању
2.2.7. Сагледавање градова у опадању из угла урбанистичког планирања
2.2.8. Сагледавање градова у опадању из угла урбанистичког пројектовања
2.3. Савремена истраживања градова у опадању
2.3.1. Градови у опадању – главне теме савремених истраживања
2.3.2. Градови у опадању – бројке и тенденције
2.3.3. Градови у опадању – поделе и типологија
2.4. Рекапитулација појма и концепта градова у опадању
3. РЕГИОНАЛНИ ОКВИР УРБАНОГ ОПАДАЊА: ГРАДОВИ У ОПАДАЊУ У БИВШИМ СОЦИЈАЛИСТИЧКИМ ДРЖАВАМА
3.1. Историјски предуслови: индустријализација и урбанизација у бившим социјалистичким државама
3.1.1. Рани капиталистички и индустријски град: Урбанизација у пред-социјалистичком раздобљу
3.1.2. Међуратно раздобље – од капиталистичког ка социјалистичком граду
3.1.3. Социјалистички град: Раздобље нагле урбанизације и изузеци од правила
3.1.4. Пост-социјалистички град: Нагли прелаз од брзорастућег у опадајући град
3.2. Профилисање пост-социјалистичких градова у опадању
3.2.1. Пост-социјалистички градови у опадању – бројке и тенденције
3.2.2. Пост-социјалистички градови у опадању – одговори на опадање
3.2.3. Пост-социјалистички градови у опадању – профил типичног града
4. ФУНКЦИОНАЛНИ ОКВИР УРБАНОГ ОПАДАЊА: СТАНОВАЊЕ У ГРАДОВИМА У ОПАДАЊУ
4.1. Развој урбанистичких образаца становања у градова у опадању
4.1.1. Становање у историјском језгру
4.1.2. Становање у супер-блоку
4.1.3. Становање у предграђу
4.1.4. Становање добијено у процесу реурбанизације
4.2. Становање као елемент урбанистичког развоја градова у опадању
5. АНАЛИЗА СТАНОВАЊА У ОПАДАЈУЋИМ ГРАДОВИМА ВОЈВОДИНЕ
5.1. Уређење анализе
5.1.1. Разлози избора градова-студија случаја
5.2. Шира анализа - изабрани градови као градови у опадању
5.2.1. Опадање броја становника градова-студија случаја
5.2.2. Опадање привреде градова-студија случаја

5.3. Ужа анализа – улога становања у пост-социјалистичком опадању војвођанских градова
5.3.1. Претходница савремене индустријализације и урбанизације на тлу Војводине
5.3.2. Главна обележја развоја војвођанских градова у време раног капитализма и индустријализације
5.3.3. Главна обележја развоја војвођанских градова у време социјалистичке трансформације
5.3.4. Главна обележја развоја војвођанских градова у време пост-социјалистичке транзиције
5.3.5. Утврђивање критеријума и прагова за анализу образаца опадања у становању у изабраним градовима
5.4. Зрењанин
5.4.1. Историјске условљености развоја
5.4.2. Анализа савременог оквира генералног урбанистичког планирања
5.4.3. Анализа развоја и размештај становања
5.5. Кикинда
5.5.1. Историјске условљености развоја
5.5.2. Анализа савременог оквира генералног урбанистичког планирања
5.5.3. Анализа развоја и размештај становања
5.6. Панчево
5.6.1. Историјске условљености развоја
5.6.2. Анализа савременог оквира генералног урбанистичког планирања
5.6.3. Анализа развоја и размештај становања
5.7. Сомбор
5.7.1. Историјске условљености развоја
5.7.2. Анализа савременог оквира генералног урбанистичког планирања
5.7.3. Анализа развоја и размештај становања
5.8. Сремска Митровица
5.8.1. Историјске условљености развоја
5.8.2. Анализа савременог оквира генералног урбанистичког планирања
5.8.3. Анализа развоја и размештај становања
5.9. Суботица
5.9.1. Историјске условљености развоја
5.9.2. Анализа савременог оквира генералног урбанистичког планирања
5.9.3. Анализа развоја и размештај становања
5.10. Упоредна анализа
6. ЗАКЉУЧАК
6.1. Налази из претходне анализе
6.2. Главни закључци
6.3. Препоруке и смернице даљег планирања војвођанских градова
6.4. Могућности даљих праваца истраживања
7. ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА
7.1. Извори
7.1.1. Планови - урбанистички и просторни
7.1.2. Прописи
7.1.3. Статистички прегледи
7.2. Литература
7.2.1. Општа литература
7.2.2. Периодика
7.2.3. Веб извори
7.3. Слике и остали графички прилози
7.4. Табеле

2.2. Кратак приказ појединачних поглавља

Истраживање се састоји из шест целина-поглавља: (1) Увод у истраживање; (2) теоријски оквир - Појам и суштина градова у опадању; (3) регионални оквир - градови у опадању у бившим социјалистичким државама; (4) функционални оквир урбаног опадања - становање у градовима у опадању; (5) аналитички оквир - Анализа становања у опадајућим градовима Војводине и (6) Закључак.

У уводном поглављу се излажу основни елементи истраживања, на основу који се даје јасан увид у цело истраживање. Главна намена увода у истраживање је лако и једноставно увођење будућег читаоца у само истраживање, кроз објашњење његове садржине, поступка вођења и значаја истраживања у ширем научном и стручном окружењу.

Друго поглавље се односи на теоријску основу истраживања. Она започиње анализом појма и суштине града у опадању, где се посебан значај даје јасном утврђивању појма, његовог обухвата и његовом односу према сличним појмовима. Када су утврђени основни појмови и њихови односи приступа се сагледавању градова у опадању из научно релевантних становишта, да би потом била извршена анализа подела и типологија градова у опадању. Затим се истраживање усмерава на питање везе истраживаног концепта и урбаног развоја кроз разраду могућих мера проистеклих на основу концепта, у циљу омогућавања позитивног урбаног развоја градова у опадању.

Трећим поглављем се врши просторно сужење појаве градова у опадању на регионални тип везан за бивше социјалистичке државе средње и источне Европе, као посебно значајан и често навођен случај. Овај тип се проучава по кључним одредницама, уз наглашавање оних по чему се он намеће као јединствен.

Четврто поглавље је сужење на функционалном плану, на становање као једну од кључних намена савременог града. Становање се разрађује кроз проучавање најважнијих стамбених целина у оквиру савременог града у опадању, где се упоредо приказује стање у западном, стално капиталистичком граду и источном, пост-социјалистичком градову. Ово поглавље се завршава успостављањем критеријума провере становања у пост-социјалистичког граду у опадању.

У петом поглављу врши се анализа шест изабраних градова као студија случаја. У питању су градови средње величине у опадању у Војводини. Постоје три корака у разради. Најпре се наводе разлози избора и временски и просторни обухват анализе. Потом се врши шира анализа на основу општих критеријума урбаног опадања. Трећи корак, ужа анализа, се спроводи путем управо споменутих критеријума становања у пост-социјалистичког граду у опадању. Како је ова анализа обимнија од прве и тражи кратак опис генезе градова у односу на постављено истраживање, анализа се врши понаособ за сваки од изабраних градова. На крају, даје се упоредна анализа свих градова.

Последње, шесто поглавље намењено је закључку, који чине четири дела. Први део је у виду анализе добијених резултата на примеру изабраних градова у Војводини у односу на претходно постављене теоријске поставке. Потом се утврђује да ли су тако добијени исходи у складу са постављеним хипотезама и задацима истраживања. На основу тога изводе се смернице и препоруке за примену истраживања у развојним политикама изабраних градова, са посебним значајем у области урбанистичком планирања и пројектовања и сродних области (просторно планирање, саобраћај и сл.). На крају се дају могућности шире примене истраживања, као и његови доприноси и начини даљих истраживања којима се ова тема може додатно унапредити и надоградити.

3. ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Савременост и оригиналност

У докторској дисертацији кандидат Бранислав Антонић је остварио значајан научни допринос у ужој научној области *урбанизам*.

У дисертацији су презентована главна сазнања о појави и дефинисању урбаног опадања и концепта градова у опадању као теоријском приступу решавању урбаног опадања, аспектима посматрања појаве, као и регионалном и тематском сужењу проучавања појаве на пост-социјалистички контекст, односно на сагледавање урбаног опадања кроз становање као градску намену. У закључном делу су дати елементи који упућују да се налази из дисертације могу употребити и изван проблематике уже научне области - урбанистичког планирања градова у опадању - на друге блиске области, попут просторног и регионалног планирања, развоја саобраћаја и вођења локалне демографске и економске политике.

Дисертација се, између осталог, бави и расветљавањем односа између појма урбаног опадања и сличних појмова и теоријских приступа, у циљу јаснијег дефинисања самог појма као новог у теорији и пракси српског урбанизма. Овим се истраживање представљено у дисертацији поставља као основа за додатна и стална нова истраживања, нарочито у пољу урбанистичког планирања и пројектовања и пољу стамбене политике, на начин да се преиспитају постојећи модели планирања становања у градовима Србије и да се прилагоде савременим потребама и изазовима.

Поред тога, важан допринос докторске дисертације је и осавремењавање постојеће научне грађе о војвођанским градовима средње величине који су у опадању. Они су слабије истраживани у односу на највеће градове у држави. У периоду пост-социјалистичке транзиције, дати градови су посебно погођени урбаним опадањем падом броја становника и слабљењем привредне основе. Њихова бројност на регионалном нивоу и значај за равномерни развој државе су од кључног значаја у урбанистичкој пракси.

Поред тога, тема развоја градова средње величине, као некадашњих средишта индустрије, је веома актуелна на нивоу Европе и околних држава, где се они неретко стављају као императив за истраживање у пост-индустријском добу. Некадашња индустријска основа као главни носилац развоја у савременом добу постаје све више развојни проблем. Због тога, овде представљено истраживање представља велику могућност за остваривање научне и стручне сарадње на регионалном и европском нивоу, што такође доприноси његовој актуелности.

Даље, оригиналност и савременост истраживања је заснована на примени савремених научних теорија и алата за формулисање обрасца пост-социјалистичког урбаног опадања и модела пост-социјалистичких градова у опадању, који су прилагођени и проверени на примеру изабраних градова-студија случаја средње величине у Војводини. Поред већ међународно усвојених алата статистичког проучавања демографских и економских елемената урбаног опадања, дисертацијом се поставља и модел проучавања кроз просторне обрасце урбаног опадања и на основу теренских истраживања кроз посматрање и бележење. Они су заокружени у виду просторне анализе на примеру становања као градске намене кроз коју се веома добро огледа урбано опадање.

Тежиште крајњих исхода истраживања је дато на унапређењу постојеће праксе урбанистичког планирања у Србији, кроз препоруке и смернице за побољшање постојећег оквира планирања према новонасталим околностима урбаног опадања. Посебна пажња посвећена је подизању нивоа флексибилности и могућности бржег и једноставнијег прилагођања кључних области планирања у области локалне демографске и економске политике, као и политике развоја становања.

3.2. Осврт на референтну и коришћену литературу

Кандидат је оквиру докторске дисертације користио обимну литературу и разноврсне примарне и секундарне изворе. Дисертација се позива на укупно 688 наслова који су наведени у попису референциране литературе и извора, од тога 210 књига или поглавља из књига, 216 чланака у часописима и 12 интернет извора. 550 референци које су сврстане у литературу и изворе о предмету и проблему истраживања је објављено пре мање од 15 година, а 216 пре мање од 5 година. Новообјављени садржаји преовлађују у случају коришћене периодике. Већина референци је на енглеском језику. У дисертацији се налази укупно 169 илустрација, од којих је 11 оригиналан ауторов рад. Избор библиографских јединица указује на то да је кандидат упознат са кључним теоријским расправама и резултатима, као и са актуелним приступима у области коју истражује, и да на одговарајући начин користи изворе за аргументацију својих ставова.

У групи извора који су кључни за образовање теоријског оквира дисертације налазе се књиге и студије које се баве темама теоријске поставке просторне парадигме урбаног опадања и концепта градова у опадању. Теоријске изворе чине многобројне научне монографије, објављени резултати међународних научно-истраживачких пројеката и радови објављени у научним часописима. Извори који су кључни за примењено истраживање деле се у две основне групе: (1) извори референтни за ниво Србије и АП Војводине и (2) извори референтни за ниво градова-студија случаја.

Примарни извори референтни за ниво Србије и АП Војводине обухватају писану грађу која ближе одређује и објашњава званичну урбану и стамбену политику државе и покрајине, обухватајући (1) законодавно-регулаторни оквир у области урбанистичког планирања и пројектовања и становања и (2) плански оквир градова-студија случаја, који је био од значаја после пада социјализма. Секундарне изворе референтне за ниво Србије и Војводине, а који су предмет шире анализе, представљају званични статистички подаци релевантних државних установа. Они обухватају податке који омогућавају препознавање и структуирање главних образаца опадања на нивоу целих градских насеља. Примарни извори референтни за градове-студије случаја су плански документи (урбанистички и, у мањој мери, просторни планови), који од већег су значаја за препознавање и структуирање образаца опадања у оквиру самих градских насеља и његових делова. Секундарни извори обухватају и друге писане изворе који говоре који описују процесе опадања града.

Као најзначајнији извори коришћени у истраживању издвајају се:

- G. Andrusz, G., Harloe, M. & Szelenyi, I. (Eds.) (1996). *Cities after Socialism: Urban and Regional Change and Conflict in Post-Socialist Societies*. Oxford: Blackwell.
- Bernt, M., Cocks, M., Couch, C., Grossmann, K., Haase, A. & Rink, D. (2012). *Policy Response, Governance and Future Directions, Shrink Smart: Research Brief No. 2*. Leipzig: Helmholtz Centre for Environmental Research.
- Fol , S. & Cunningham-Sabot , E. (2010). Urban Decline and Shrinking Cities: A Critical Assessment of Approaches to Urban Shrinkage. *Annales de géographie, 674*(4), 359-383. DOI: 10.3917/ag.674.0359.
- Grossmann, K., Kabisch, N. & Kabisch, S. (2015). Understanding the social development of a post-socialist large housing estate: The case of Leipzig-Grünau in eastern Germany in long-term perspective. European *Urban and Regional Studies, 24*(2), 142-161. DOI: 10.1177/ 0969776415606492.
- Gutkind, E. A. (1972). *International History of City Development: Urban Development in East/Central Europe - Poland, Czechoslovakia and Hungary: Volume 7*. New York: Free Press of Glencoe; London: Collier-Macmillan.

- Haase, A., Bernt, M., Großmann, K., Mykhnenko, V. & Rink, D. (2016b). Varieties of shrinkage in European cities. *European Urban and Regional Studies, 23*(1), 86-102. DOI: 10.1177/0969776413481985.
- Haase, A., Rink, D. & Grossmann K. (2016c). Shrinking Cities in Post-Socialist Europe: What Can We Learn from Their Analysis for Theory Building Today? *Geografiska Annaler: Series B, Human Geography, 98*(4), 305-319. DOI: 10.1111/geob.12106.
- Haase, A., Rink, D., Grossmann, K., Bernt, M. & Mykhenko, V. (2014). Conceptualizing urban shrinkage. *Environment and Planning A, 46*(7), 1519-1534. DOI: http://dx.doi.org/10.1068/a46269.
- Hamilton, I., Dimitrovska Andrews, K. & Pichler-Milanović, N. (Eds.) (2005). *Transformation of cities in central and Eastern Europe: Towards globalization*. Tokyo; New York; Paris: UN University Press.
- Hirt, S. & Stanilov, K. (2014). *Twenty Years of Transition: The Evolution of Urban Planning in Eastern Europe and the Former Soviet Union, 1989-2009*. Nairobi: UN Habitat.
- Kovács, Z. (1999). Cities from state-socialism to global capitalism: an introduction. *GeoJournal 49*, 1–6. DOI: 10.1023/A:1007048819606.
- Martinez-Fernandez, C., Audirac, I., Fol, S. & Cunningham-Sabot, E. (2012). Shrinking Cities: Urban Challenges of Globalization. *International Journal of Urban and Regional Research, 36*(2), 213-225. DOI: 10.1111/j.1468-2427.2011.01092.x.
- Martinez-Fernandez C., Kubo, N., Noya, A. & Weyman T. (Eds.) (2012). *Demographic Change and Local Development: Shrinkage, Regeneration and Social Dynamics*. Paris: OECD.
- Neill, W. & Schlappa, H. (Eds.) (2016). *Future Directions for the European Shrinking City*. New York: Routledge.
- Oswalt, P. (2006). *Shrinking Cities: Volume 2: Interventions*. Ostfilden: Hatje Kantz Verlag.
- Oswalt, P. (Ed.) (2006). *Atlas of Shrinking Cities*. Ostfilden: Hatje Kantz Verlag.
- Pallagst, J. Aber, I. Audirac, E. Cunningham-Sabot, S. Fol, C. Martinez-Fernandez, S, … & T. Wu (Eds.): *The Future of Shrinking Cities*. Berkeley: University of California.
- Pallagst, K., Wiechmann, T. & Martinez-Fernandez, C. (Eds.) (2013). *Shrinking Cities: International Perspectives and Policy Implications*. Oxford: Routledge.
- Petrović, M. (2005). *Cities after socialism as a research issue. Discussion papers (South East Europe series), DP34*. London: London School of Economics (LSE), Centre for the Study of Global Governance. Retrieved from http://eprints.lse.ac.uk/23378/.
- Ramirez, L., Mojović, Đ., Galassi, B., Čolić, R. & Vuksanović Macura, Z. (Eds.) (2008). *SIRP Book*. Belgrade: UN Habitat.
- Restrepo Cadavid, P., Cineas, G., Quintero, L. & Zhukova, S. (2017). *Cities in Eastern Europe and Central Asia: A Story of Urban Growth and Decline*. Washington, DC: World Bank.
- Rieniets, T. (2017). Shrinking Cities: Causes and Effects of Urban Population Losses in the Twentieth Century. *Nature and Culture, 12*(3), 231–254. DOI: 10.3167/nc.2009.040302.
- Rink, D., Haase,A., Bernt, M. & Großmann, K. (2010). *Addressing Urban Shrinkage across Europe – Challenges and Prospects: Shrink Smart Research Brief No. 1*. Leipzig: Helmholtz Centre for Environmental Research – UFZ. Retrieved from https://shrinksmart.ufz.de/data/D9%20Research%20Brief%20214223.pdf.
- Sousa, S. & Pinho, P. (2015). Planning for Shrinkage: Paradox or Paradigm. *European Planning Studies, 23*(1), 12-32. DOI: 10.1080/09654313.2013.820082.

- Stanilov, K. (Ed.) (2007). *The Post-Socialist City*. Dordrecht: Springer.
- Stryjakiewicz, T., Schmeidler, K., Vajdovich V., Erzsebet, J., Emilia, M., Szymon, Bucek, J., Golicnik, B., Šašek Divjak, M., Krstić-Furundžić, A., Đukić, A. (2013). *Shrinking Cities in Post-Communist Europe*. In K. Pallagst (ed.), CIRES Synopsis Report.
- Tsenkova, S. (2005). *Trends and Progress in Housing Reforms in South Eastern Europe*. Paris: Council of Europe Development Bank.
- Tsenkova, S. (2009). *Housing Policy Reforms in Post-Socialist Europe: Lost in Transition.* Heidelberg: Springer.
- Vujičić, T. & Đukić, A. (2015). Methodological Framework for Shrinking Cities Case Study Research: Northwest Region of Bosnia and Herzegovina. *Geodetski Vestnik, 59*(3), 520-536. DOI: 10.15292/geodetski-vestnik.2015.03.520-536.
- Ђукић, А. (2011). *Очување идентитета главне улице војвођанског града у процесу урбане обнове* (Докторска дисертација, Београд: Универзитет у Београду – Архитектонски факултет).
- Петовар, К. (2003). *Урбана Социологија: Наши градови између државе и грађанина.* Београд: Географски факултет, Архитектонски факултет & ИАУС.
- Петровић, М. (2004). *Социологија становања: Стамбена политика, изазови и могућности*. Београд: Институт за социолошка истраживања.
- Пушић, Љ. (1987). *Урбанистички развој градова у Војводини у 19. и првој половини 20. века*. Нови Сад: Матица Српска.
- Ралевић, М. (1998). *Типолошке основе градског становања и могућности планског проширења њихове понуде на примеру Београда* (докторска дисертација, Београд: Универзитет у Београду – Архитектонски факултет).

3.3. Опис и адекватност примењених научних метода

У оквиру рада на докторској дисертацији кандидат Бранислав Антонић је применио више истраживачких метода у циљу провере заснованости постављених научних хипотеза. Коришћено је неколико основних и посебних научних метода истраживања које се примењују у области планирања и урбанизма, као и метода и техника које се примењују у додирним областима: социологији, економији и географији. Општи научни метод помоћу којег је истраживање структуирано је аналитички метод, а примењене основне методе су метод критичке дедукције, уопштавања, статистичка метода, метода посматрања и анализе садржаја и метода вишеструке студије случаја.

У другом поглављу дисертације, у којима је изложена теоретска поставка урбаног опадања и концепта градова у опадању преовлађује употреба методе анализе, где се град (у опадању) као сложена творевина рашчлањава на главне чиниоце његове структуре, који су као једноставнији елементи погоднији за детаљније истраживање. Како је склоп града увек сачињен из низа међусобно условљених и тесно повезаних чинилаца, анализа која је ту извршена је постављена првенствено као структурно-функционална анализа. Да би спровела постављена анализа прво је урађено дефинисање појма града у опадању у односу на сличне појмове. Тиме је доказана његова сложеност као и начини његове анализе.

У трећем и четвртом поглављу дисертације користи се и метода дедукције, пошто се истраживање сужава и просторно (пост-социјалистичке европске државе) и тематски (становање). Дедукцијом се у овим поглављима од општег сазнања (концепт градова у опадању) изводе посебна, научно поузданија сазнања везана за пост-социјалистички контекст урбаног опадања, односно однос урбаног опадања и становања као градске намене.

Пето поглавље дисертације, који се односи на практични део – истраживање градова-студија случаја, у почетном делу користи методу уопштавања или генерализације. Код избора војвођанских градова-студија случаја дати избор се врши на основу уопштавања путем најважнијих заједничких обележја (величина, генеза, положај и статус града). Даље, у закључним разматрањима се такође примењује метода уопштавања, пошто се на основу добијених налаза врши уопштавање у циљу уређења скупа смерница и препорука за њихову примену у стварности, тј. у области урбанистичког планирања.

Статистичка метода се нарочито користи у широј анализи војвођанских градова као градова у опадању, где се на основу поређења званичних статистичких података у области демографије и економије врши провера да ли су изабрани градови заиста градови у опадању, што се на крају и потврђује. Статистичка метода се посредно користи и као доказ у ранијим поглављима, у деловима где се описује масовност појаве урбаног опадања на светском и регионалном нивоу.

Метода посматрања и анализе садржаја докумената је примењена у ужем истраживању у петом поглављу, где је коришћена за потребе добијања података у случају изабраних градова-студија случаја. Проучавани су нарочито документи у области урбанистичког и просторног планирања. Кроз аналитички поступак посматрања усвојених елемената добијена је основа о циљевима и начинима остварења локалних политика урбаног развоја, које су потом упоређене са подацима из теренских истраживања. У мањој мери су истраживани и други доступни документи, као што су: (старе) карте, фотографије и стратегије. Старе фотографије су посебно коришћене у оним деловима где нису постојали други референтни подаци, попут примера ране индустрије у градовима-студијама случаја.

Метода студије вишеструког случаја спроведена кроз цело пето поглавље. Претходно су на основу теоријског дела истраживања тачно утврђени критеријуми као предуслов квалитетног спровођења студије вишеструког случаја. Ови критеријуми су обликовани за урбанистичке обрасце пост-социјалистичког урбаног опадања, а проистекли су из претходне употребе већ споменутих научних метода. Детаљном применом методе студије вишеструког случаја је остварена добра основа за поређење изабраних градова-студија случаја као основног циља ове методе. На основу тога су у закључку изведена завршна научна разматрања.

3.4. Применљивост остварених резултата

Резултати истраживања спроведених у докторској дисертацији имаће веома широку будућу примену:

- као база за нова научна истраживања у области урбанизма, архитектуре и просторног планирања, са усредсређењем на проблем развоја средње великих и малих градова и трасирања стамбене политике;
- као основа за нова научна истраживања у области урбаног опадања и концепта градова у опадању, усмеравајући се на креирање методологије за урбанистичко планирање и, шире, урбани развој градова захваћених овим процесом;
- као почетни корак за даља истраживања везана за стамбену политику у градовима у опадању, као великом изазову у њиховом будућем развоју;
- као база за даље истраживање средње великих градова у Војводини и Србији, где се уочава недостатак савременог истраживачког опуса, а проблеми који се срећу су изразито велики да би се лако могли превазићи уобичајеним приступима у урбанизму;
- као одговарајућа подлога за практична истраживања везаних за микро-елементе проучаване у оквиру широке теме градова у опадању, попут односа индустрије и

становања, везе типологије становања и урбаног опадања, односа градске матрице и просторних образаца урбаног опадања, умрежавања и груписања градова у опадању и сл.;
- у контексту унапређења праксе просторног и урбанистичког планирања, разматрање и примена многобројних података о предметној области које садржи ова докторска дисертација може утицати на унапређење наставних програма на високошколским установама у држави, као и на друге облике образовања и обуке свих актера укључених у процес планирања, омогућавајући им синтезу релевантних знања усмерених на проблеме и потенцијале градова у опадању као све актуелније појаве у Србији;
- у односу на праксу урбанистичког планирања, коришћењем модела пост-социјалистичког града у опадању и његових регионалних поттипова, могуће је поставити одговарајућа решења унапређења градова у опадању на регионалном нивоу, у југоисточној Европи и пост-социјалистичким државама.

3.5. Оцена достигнутих способности кандидата за самостални научни рад

Докторска дисертација указује да кандидат Бранислав Антонић влада истраживачким методама и теоријским знањима из области урбанистичке теорије, урбаног планирања и становања као урбане намене. У дисертацији су уочене способности кандидата да у сложеним процесима препозна проблем истраживања, да се у односу на њега примене теоријске поставке, да у односу на њих одреди одговарајући истраживачки контекст и одабере одговарајуће истраживачке методе и технике.

Праћењем рада кандидата кроз процес израде дисертације посебно су препознате способности управљања процесима и структуром истраживања. У теоријској елаборацији и аргументацији посебно су уочене способности кандидата да анализира и успоставља однос између теоријских поставки из области урбанистичког планирања и сродних друштвених наука, попут демографије, социологије, економије и статистике. Уочава се спремност кандидата да исти проблем – урбано опадање – сагледа и проучава вишеслојно, из различитих аспеката и у различитим временско-просторним оквирима. Посебно вредна је његова умешност да успостављена теоријска полазишта усмерава ка креирању нових метода и алата примењивих у пракси урбанистичког планирања.

На основу детаљног увида у дисертацију, стиче се уверење да кандидат осим постигнутих практичних резултата поседује потребна знања и вештине за успешно бављење научним радом у области урбанизма и на тај начин доприноси развоју савремене урбанистичке теорије и унапређењу урбанистичке праксе.

Значајан показатељ способности кандидата јесте и релативно развијен скуп врхунских научних доприноса објављених под окриљем издања индексираних под Thomson Reuters Web of Science (3 доприноса) и Web of Conference (3 доприноса), једнаковредних националних издања (1 допринос), као и поглавља у монографијама међународног значаја (2 доприноса).

4. ОСТВАРЕНИ НАУЧНИ ДОПРИНОС

4.1. Приказ остварених научних доприноса

Комисија сматра да докторска дисертација кандидата Бранислава Антонића доприноси развоју научне области *архитектура и урбанизам*.

Предмет дисертације је одабран и са тежњом да српској научној и стручној јавности понуди теоријски концепт који је у складу са тренутним тенденцијама развоја градова у Србији, где преовлађује урбано опадање, али не постоји јасан теоријски, методолошки и практични

оквир деловања по овом питању. У том смислу, дисертација је допринос научној и стручној артикулацији појаве урбаног опадања у локалним оквирима и промоцији мера и приступа деловању ка овом великом изазову у урбаном развоју.

Остварени научни допринос у ужој научној области урбанистичког планирања је у успостављању националног оквира проучавања урбаног опадања кроз његово прецизно прилагођавање међународног нивоа проучавања концепта градова у опадању локалним обележјима. Истраживање је усмерено и на развој научно заснованог приступа који може бити примењен и изван проблематике којом се бави дисертација. Како је урбано опадање веома присутна појава и у свету и у Србији, могућности примене истраживања у дисертацији су многоструке и нису везане само за ниво града, већ се могу применити и на нивоима изнад (просторно планирање мреже градова) као и испод (урбанистичко пројектовање кључних елемената четврти и суседстава у опадању). Употреба вишеаспектне методологије урбаног опадања отвара пространо поље примене на подручја погођена различитим врстама проблема, ризицима и неизвесностима.

Научно-теоријски допринос дисертације у области архитектуре и урбанизма јесте и преиспитивање и нова формулација концепта развоја града у контексту савремених теорија о урбаном расту и опадању. Истраживање такође доприноси изградњи нових знања како се међународно прихваћени и познати научни концепти могу вишезначно прилагодити локалном контексту: тематски (општи урбани развој - становање), временски (пост-индустријско доба – пост-социјализам), просторно (велики градови – градови средње величине) и регионално (Југославија - Србија - Војводина).

Кандидат је остварио и научни допринос у методологији истраживања, јер је кроз узорно постављену структуру рада показао да је у потпуности савладао различите методе примењиве у научном раду. Посебно треба издвојити три области у којима су до изражаја дошле његове способности искусног истраживача. То је прво способност одабира и тумачења података из извора и литературе, што му омогућава да уреди значајну подлогу на којој ће градити своје истраживање. Друго је доследна примена научних метода и темељан рад у прикупљању грађе и релевантне документације везане за предмет рада, те аналитичан, прецизан и објективан приступ проблему који обрађује. Треће је јасно постављање критеријума и начина њихове провере на основу којих ће доносити своје вредновање и крајње закључке. Посебан допринос је у успостављању аналитичког апарата у форми универзално примењиве анализе (пост-социјалистичких) градова у опадању и извођењу образаца везаних за просторну манифестацију урбаног опадања на међународном, регионалном и локалном нивоу. Овако постављен научни апарат омогућава превазилажење дубоко укорењеног приступа урбаном развоју кроз планирање непрекидног раста. На тај начин се остварује рационалан приступ планирању кроз економично поступање према градском земљишту и изградњи као веома скупим ресурсима.

Практични допринос дисертације налази се у дефинисању модела примене принципа налаза истраживања у урбанистичком планирању градова у опадању као преовлађујућег типа у данашњој Србији. Ово подразумева успостављање (1) модела за мапирање и уочавање градова у опадању који уједно представља систем за праћење промена у процесу управљања овим градовима и (2) методологије постављања одговарајућих урбаних и стамбених политика за превазилажење проблема урбаног опадања као и коришћење системских предности које настају овим процесом. Концептуализација оба модела темељи се на истраживањима и критичкој анализи најсавременијих међународних урбаних студија, а посебно оних везаних за градове у опадању. Поред тога, вредност оба модела се додатно истиче њихових сталним поређењем и прилагођавањем локалним и регионалним обележјима, чиме се добија оквир који одговара и међународним општим поставкама концепта градова у опадању и локалним приликама, на основу чега је омогућена његова примена у урбанистичком планирању.

4.2. Критичка анализа резултата истраживања

У докторској дисертацији су први пут дефинисани модели прилагођавања концепта градова у опадању регионалном/пост-социјалистичком и локалном/српском нивоу. До сада ниједан аутор није имао овакав приступ у креирању модела за одабран предмет истраживања, па дефинисана методологија представља унапређење научних знања у поређењу са постојећим стањем.

У докторској дисертацији је први пут је анализиран однос урбаног опадања и становања као најзаступљеније градске намене. Тиме је остварен и тематски допринос ширењу знања о становању у околностима урбаног опадања. Посебно је значајно истаћи проучавање просторног одраза урбаног опадања у становању, као и типологије стамбених целина према утицају урбаног опадања на микро-нивоу.

У дисертацији се први пут на регионалном нивоу истражује становање у социјалистичким и пост-социјалистичким градова средње величине на територији Србије и бивше Југославије. За разлику од великих градова као веома сложених просторних система, који се због тога често самостално истражују, усред величине изабраних градова у овом истраживању је примењена упоредна анализа, чиме се омогућава извођење ширих, регионално везаних образаца урбаног развоја.

Гледано из угла истраживања градова у опадању, у докторској дисертацији је први пут примењена упоредна анализа не-просторних (статистичких и стратешких) и просторних (теренских) истраживања на истим примерима. Постојећа истраживања су усмерена на један од два споменута начина анализе. Овако постављено истраживање омогућава вишеслојну анализу узрока и последица целог процеса урбаног опадања, лакше уочавање узрочно-последичних веза и развојних процеса, као и јасније сагледавање одраза не-просторних чинилаца (демографских, економских) урбаног опадања у простору града. На овај начин се остварује и предуслов за квалитетније трасирање урбаног развоја у будућности, кроз боље повезивање демографске и економске политике града са његовим просторним развојем.

4.3. Верификација научних доприноса

Дат је само извод најважнијих научних доприноса кандидата Бранислав Антонића. Поред тога, кандидат има још приближно 30 осталих научних доприноса.

Рад у међународном часопису изузетних вредности [M21a]

- Vaništa Lazarević, E., Keković, Z. & Antonić, B. (2018). In Search of The Principles of Resilient Urban Design: Implementability of the Principles in the Case of the Cities in Serbia. *Energy and Buildings, 158* (January), 1130-1138. Impact Factor: 4.067; 5-Year Impact Factor: 4.599. DOI: 10.1016/j.enbuild.2017.11.005.
- Antonić, B. & Đukić, A. (2018). The phenomenon of shrinking illegal suburbs in Serbia: Can the concept of shrinking cities be useful for their upgrading? *Habitat International - Special Issue in on Institutional Innovations: in press* (Available online 26 April 2018). CiteScore: 2.71; Impact Factor: 2.285; 5-Year Impact Factor: 2.588. DOI: 10.1016/j.habitatint. 2018.03.010.

Рад у међународном часопису [M23]

- Djukić, A., Antonić, B. & Vujičić, T. (2017). Urban Shrinkage in a 'Shrinking' Serbia – The Approach to a Global Phenomenon in a Local Context. Geodetski Vestnik, 61(4 – December 2017). 614-629. UDK: 711.4(497.11). ISSN: 0351-0271; E-ISSN: 1581-1328. DOI: 10.15292/geodetski-vestnik.2017. 04.614-629.

Рад у часопису међ. значаја верификованом посебном одлуком [M24]

- Antonić, B. & Lazarević Vaništa, E. (2017). Survey-Based Research as a Scientific Answer to the Deficiency of Qualitative Data regarding Micro-Urban Level of New Multi-Family Housing in Serbia. FACTA UNIVERSITATIS - Series: Architecture and Civil Engineering, 15(1), 29-41. ISSN 0354-4605; e-ISSN 2406-0860. UDC: 728.2:303. 62(497.11). DOI: 10.2298/FUACE170202001A.

Поглавље у монографији међународног значаја [M14]

- Djukic, A., Stupar, A. & Antonic, B. (2018). Chapter 8: The Orthogonal Urban Matrix of the Towns in Vojvodina, Northern Serbia: Genesis and Transformation. In: G. Carlone, N. Martinelli & F. Rotondo (Eds.), *Designing Grid Cities for Optimized Urban Development and Planning* (pp. 128-156). Hershey, PE: IGI Global. DOI: 10.4018/978-1-5225-3613-0.ch008; ISBN: 9781522536130.
- Đukić, A. & Antonić, B. (2014). Urban Village Model as a Tool for Brownfield regeneration. in A. Đukić, D. Simonović, T. Vujičić (Eds.) *BROWINFO: Toward a Methodological Framework for Brownfield Database Development* (pp. 227-242). Banjaluka: Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy. ISBN 978-99955-752-3-6, COBISS.RS-ID 4608536.

Саопштење са међународног скупа штампано у целини [M33] - Thomson Reuters - Web of Conference

- Djukic, a., Lojanica, V. & Antonić, B. (2017). Achieving the Basic Sustainable Qualities in New Housing in Post-socialist Serbia: Regulation vs. Case-studies. In D. Bikas, T. Theodosiou & K. Tsikaloudaki (Eds.) *Procedia Environmental Sciences Volume 38 - Sustainable synergies from Buildings to the Urban Scale* (pp. 696-703). Amsterdam: Elsevier. DOI: 10.1016/j.proenv.2017.03.151.
- Mitrović, B. & Antonić, B. (2014). The Chances for Achieving Urban Social Cohesion: Case Study of Belgrade Informal Settlement as a Pilot Project for New Social Housing, In: *Book of Proceedings of International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM -Volume: 14/1 / Informatics, geoinformatics and remote sensing, SGEM Scientific Papers DataBase* (pp. 675-682); Varna, Bulgaria: STEF92 Technology Ltd. ISBN 978-619-7105-10-0; ISSN 1314-2704; DOI: 10.5593/SGEM2014/B62/S27.087; hi-index 3 по Thomson Reuters-y, hi-index 5 по Scopus-y.
- Mitrović, B. & Antonić, B. (2014). Possibilities of the Eco-Town Concept Application: the Principles and Guidelines for the Case Study of Jelezovac–Sunčani Breg Informal Settlement, Belgrade, In: *Book of Proceedings of International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM -Volume: 14/1 / Informatics, geoinformatics and remote sensing, SGEM Scientific Papers DataBase* (pp. 581-588); Varna, Bulgaria: STEF92 Technology Ltd. ISBN 978-619-7105-10-0; ISSN 1314-2704; DOI: 10.5593/SGEM2014/ B62/S27.075; hi-index 3 по Thomson Reuters-y, hi-index 5 по Scopus-y.

5. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

На основу анализе докторске дисертације кандидата Бранислава Антонића, Комисија констатује да је дисертација написана у складу са одобреном темом. Резултати научног истраживања у докторској дисертацији су изложени на целовит, структурално јасан, документован и логички аргументован начин. Теоријски основ дисертације и одабрани оквир научних метода одговарају постављеним хипотезама истраживања. Дисертација је произвела резултате који потврђују постављени систем хипотеза и пружа научни допринос у области архитектуре и урбанизма, као и развоју нових методологија и примени резултата истраживања у пракси. Примена оригиналних резултата се првенствено односи на нова научна истраживања у области урбанистичког планирања, урбаног развоја градова средње величине и становања као урбане намене. Практична истраживања су усмерена на креирање

методологије развоја градова захваћених урбаним опадањем. Кандидат је овладао различитим теоријским основама и методолошким приступима научног истраживања и показао способност да доследно спроведе самостално научно истраживање, као и да његове сегменте уобличи у научне радове које је представио радовима у међународним часописима и монографијама, учешћем на међународним конференцијама и међународним научно-истраживачким пројектима. Комисија посебно истиче научни допринос дисертације у области архитектуре и урбанизма, иновативне резултате у домену теоријског и методолошког научног доприноса и могућност примене методологије и налаза истраживања у пракси.

Имајући у виду целокупан научно-истраживачки опус кандидата, садржај докторске дисертације и оцене изнете у овом Извештају, Комисија доноси позитивно мишљење о докторској дисертацији у целини и закључује да дисертација садржи значајан допринос у области архитектуре и урбанизма, и са задовољством предлаже Научно-наставном већу Архитектонског факултета Универзитета у Београду да се докторска дисертација под називом „Становање у функцији покретања урбаног развоја деградираних градова: случај градова у Војводини“ кандидата Бранислава Антонића прихвати, изложи на увид јавности и упути на коначно усвајање Већу научних области техничких наука Универзитета у Београду.

У Београду, 15.05.2018. године

Чланови Комисије

_____

др Александра Ђукић, ванредни професор, ментор
Универзитет у Београду - Архитектонски факултет

_____

Владимир Лојаница, редовни професор
Универзитет у Београду - Архитектонски факултет

_____

Др Мина Петровић, редовни професор
Универзитет у Београду - Филозофски факултет